

vaci důvody, přičiněné k napadenému rozsudku, zvláště když se v dovolacím spisu v podstatě jen opakuji námitky, které byly vzneseny již v první a druhé stolici, ale nižšími soudy byly vyvráceny. Z toho, že účet žalovaného byl do začátku roku 1920 dostatečně kryt, plyne jen ten důsledek, že do té doby byla by mohla žalobkyně dožadovati se soudní pomoci pro svou pohledávku podle §u 1271 obč. zák., kdežto od té doby, kdy, a potud, pokud krytí nepostačovalo, pohledávka žalující banky pozbyla žalovatelnosti. Že žalobkyně vystupovala jako komisionářka, nevadí, jakmile jest zjištěno, že věděla o úmyslu žalovaného, nepřevzítí dotyčných cenných papírů, nýbrž spekulovati jen na kursovní rozdíly, poněvadž za tohoto předpokladu forma komisionářského obchodu a zámlínka efektivního kupování a prodávání cenných papírů sloužily jen k zastření hry. Pokud žalobkyně ke konci dovolacího spisu vytýká, že tak daleko, jako se stalo v odvolacím rozsudku, rozšiřovati pojem hry a přenášeti risiko ztráty z takových obchodů na banku je financující, — bylo by snad možno za normálních poměrů, nikdy však za poměrů mimořádných, které zavinily všeobecnou poválečnou katastrofu, — poráží sama sebe, neboť, byly-li obchody, jaké mezi ní a žalovaným byly prováděny, hrou za poměrů pravidelných, nepozbyly této povahy proto, že později nastaly poměry mimořádné, které mohly míti vliv jen na jejich finanční výsledky.

Čís. 2428.

Hlediska rozhodná při výměře výše výživného manželky dle dvorského dekretu ze dne 4. května 1841, čís. 531 sb. z. s.

(Rozh. ze dne 27. března 1923, Rv I 1172/22.)

Manželství stran bylo rozvedeno z viny obou manželů. K napotomní žalobě manželky, by jí manžel platil výživné 700 Kč měsíčně, přiznal jí procesní soud první stolice měsíčních 300 Kč; o d v o l a c í s o u d snížil k odvolání obou stran přisouzené výživné na 260 Kč měsíčně. N e j v y š š í s o u d vyhověl dovolání žalobkyně potud, že zvýšil měsíční výživné na 320 Kč a poukázal dovolání žalovaného na toto rozhodnutí.

D ů v o d y:

Obě strany, dovolavše se, uplatnily dovolací důvod čís. 4 §u 503 c. ř. s. Manželství rozvedeno bylo z viny obou stran, jde o určení výživného podle dvorského dekretu ze dne 4. května 1841, čís. 531 sb. z. s. Podle něho má od případu k případu se zřetelem na všechny poměry a na důvody slušnosti, manželce svědčící, manžel výmínečně býti přidržen ku poskytování slušné výživy manželce. Prvá náležitost, zdali totiž případ shora zmíněný nastal, byla rozřešena nižšími soudy kladně s konečnou platností, poněvadž dovoláními je napaden jedině r o z s a h přisouzeného výživného. Ale i ve příčině rozsahu výživného sluší zdůrazniti, že slova »od případu k případu« znamenají, že nemá jimi býti

zřízení všeobecně závazné pravidlo, nýbrž má býti s o u d c o v s k é m u u v á Ź e n í vyhrazeno, by podle osobitých zvláštností každého jednotlivého případu podrobil poměry a důvody slušnosti uvážlivému přezkoumání a podle výsledku v ý j i m e č n o u povinnost vyživovací určil tak, aby výživa manželčina byla slušnou. Myšlenka této a její zásadě neodcizilo se ani platné zákonodárství, jak zřetelně ukazuje § 19 zákona ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n., založený rovněž na důvodech lidské slušnosti. Byť i citovaný dekret užil slov »slušná výživa«, není tím míněna »výživa slušná«, to jest ú p l n á dle §u 91 obč. zák., kdyžtž § 1264 obč. zák. mluví o výživě jednoho z manželů po rozvodu, nemá-li na rozvodu viny, jenom jako o výživě přiměřené, a když citovaný dvorský dekret uvaluje na manžela vyživovací povinnost jenom »od případu k případu« a »výjimečně«. Nelze tedy při posuzování rozsahu výjimečného poskytování výživného dle citovaného dvorského dekretu řídit se pravidly §u 91, 1264, 672 obč. zák. Nebylo se zřetelně na § 796 obč. zák. zajisté úmyslem zákonodárcovým, by výživu manželovu v pořádném manželství druhého manžela přeživšího n u z n ě j i vypravil (»der mangelnde anständige Unterhalt« § 796 obč. zák.) než výživu zcela výjimečnou a jenom ze zcela zvláštních důvodu — a to ještě spíše z důvodu veřejnoprávních, než soukromoprávních — podle citovaného dvorského dekretu. Plyne z toho, že pravidel shora uvedených může býti při výkladu pojmu »slušné výživy« dle cit. dvorského dekretu dle §u 7 obč. zák. použito jen s o b m e z u j í c í o b e z ř e t n o s t í, a že při určování takovéto výjimečné výživy mají býti směrodatným vodítkem důvody slušnosti a pak také veřejnoprávní ohledy, aby s manžela povinnost živiti manželku nebyla přesunována na veřejnou dobročinnost anebo na domovskou obec. Není v dovolacím řízení vytýkáno, že by byl skutkový základ pro určení výživného za tohoto stavu nedostatečným, nebo neúplným. Příjmy žalovaného činí okrouhle 1948 Kč měsíčně, a to jest jeho jediný majetek. Výživné dětí činí 560 Kč měsíčně. Žalobkyně je celkem k nějaké výdělečné činnosti nezpůsobilá, jednak jako žena chorobná, jednak jako žena pro existenční boj nedostatečně vyzbrojená, bez dostatečné průpravy odborné. Nelze pochybovati, že potřebuje nezbytně, aby mohla velmi skromně žíti, manželovy pomoci, byť i nebylo lze přisvědčiti odvolacímu soudu, že její průměrné minimum existenční musí činiti 700 Kč měsíčně, což je částka vzhledem k celkovým příjmům manželovým neodůvodněně vysoká, a důvody slušnosti mluví pro to, aby vzat byl patřičný zřetel také na manželovy stísněné poměry. Dovolací soud přece však uznává, že vzhledem k okolnostem odvolacím soudem zjištěným, nižšími stolicemi částkami 300 Kč a 260 Kč měsíčně vyměřené výživné jest nepřiměřeně nízké a považuje dle §u 273 c. ř. s. za přiměřenou částku měsíčních 320 Kč.

Čís. 2429.

Okresní hospodářská rada nemá způsobilosti, býti stranou ve sporu.

(Rozh. ze dne 27. března 1923, Rv I 1186/22.)